

Aşağıdaki genelleştirilmiş integrallerin yakınsaklık durumunu inceleyiniz.

$$(a) \int_1^{\infty} \frac{x - \sin x}{x^3} dx$$

$$(b) \int_0^1 \frac{x+2}{(x+1)(x-1)^2} dx$$

ÇÖZÜM:

$$(a) \int_1^{\infty} \frac{x - \sin x}{x^3} dx$$

$$-1 \leq \sin x \leq 1$$

$$-1 \leq -\sin x \leq 1$$

$$x-1 \leq x - \sin x \leq x+1$$

$$\frac{x-1}{x^3} \leq \frac{x - \sin x}{x^3} \leq \frac{x+1}{x^3}$$

$(1, \infty)$ aralığında, her üç fonksiyonda pozitiftir.

$$0 \leq \frac{x-1}{x^3} \leq \frac{x - \sin x}{x^3} \leq \frac{x+1}{x^3}$$

Eğer, $\int_1^{\infty} \frac{x+1}{x^3} dx$ yakınsak ise, $\int_1^{\infty} \frac{x - \sin x}{x^3} dx$ de yakınsaktır.

$$\int_1^{\infty} \frac{x+1}{x^3} dx = \int_1^{\infty} (x^{-2} + x^{-3}) dx = -\frac{1}{x} - \frac{1}{2x^2} \Big|_1^{\infty} = 0 - \left(-\frac{3}{2}\right) = \frac{3}{2}$$

$\int_1^{\infty} \frac{x+1}{x^3} dx = \frac{3}{2}$ yakınsak olduğundan, $\int_1^{\infty} \frac{x - \sin x}{x^3} dx$ de yakınsaktır.

$$(b) \int_0^1 \frac{x+2}{(x+1)(x-1)^2} dx$$

$(0, 1)$ aralığında, $\frac{x+2}{(x+1)(x-1)^2} > 0$ dir.

$\frac{x+2}{(x+1)(x-1)^2}$ fonksiyonunun payının 1 eksiği olan $\frac{x+1}{(x+1)(x-1)^2}$ fonksiyonunu alalım.

$$0 < \frac{x+1}{(x+1)(x-1)^2} < \frac{x+2}{(x+1)(x-1)^2}$$

Eğer, $\int_0^1 \frac{x+1}{(x+1)(x-1)^2} dx$ iraksak ise, $\int_0^1 \frac{x+2}{(x+1)(x-1)^2} dx$ de iraksaktır.

$$\int_0^1 \frac{\cancel{x+1}}{\cancel{(x+1)}(x-1)^2} dx = \int_0^1 \frac{1}{(x-1)^2} dx = -\frac{1}{x-1} \Big|_0^1 = \underbrace{\left(-\frac{1}{(1^-)-1}\right)}_{+\infty} - \underbrace{\left(-\frac{1}{0-1}\right)}_1 = +\infty$$

$\int_0^1 \frac{x+1}{(x+1)(x-1)^2} dx = \infty$ iraksak olduğundan, $\int_0^1 \frac{x+2}{(x+1)(x-1)^2} dx$ de iraksaktır.